

Praha 9. 7. 2010

37

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti v roce 2009

Physicians, dentists and pharmacists 2009

Souhrn

V České republice bylo k 31. 12. 2009 evidováno v Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů celkem 37 351 aktivních lékařů, 7 092 aktivních zubních lékařů a 5 915 aktivních farmaceutů. Z těchto souhrnných údajů představovaly ženy-lékařky 19 987, zubní lékařky 4 666 a farmaceutky 4 836.

Summary

In the Register of Physicians, Dentists and Pharmacists in the Czech Republic there were 37 351 active physicians, 7 092 active dentists and 5 915 active pharmacists as of 31. 12. 2009. Of them 19 987 physicians, 4 666 dentists and 4 836 pharmacists were women.

Podkladem pro tuto aktuální informaci jsou údaje z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů (dále Registr) k 31. 12. 2009. Údaje se týkají evidenčního počtu zaměstnanců - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů a počtu zaměstnavatelů - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů v úhrnu za zdravotnictví celkem. Zahrnuje tedy všechna zdravotnická zařízení včetně těch, která jsou spravována ostatními centrálními orgány (rezortem obrany, vnitra, spravedlnosti, práce a sociálních věcí) a kde tito pracovníci pracují při poskytování zdravotní péče. Aktuální informace nezahrnuje pracovníky přechodně neaktivní (např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené apod.), kteří se v Registru také sledují.

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, platí od roku 2004. Údaje o specializované způsobilosti jsou zpracovány podle výše uvedeného zákona, a proto nejsou plně srovnatelné s údaji o dosažených atestacích uváděnými do roku 2003.

Řada lékařů, zubních lékařů a farmaceutů pracuje současně ve více oborech. Pro získání údaje o celkovém počtu lékařů - fyzických osob je potřeba přidělit každému lékaři hlavní obor činnosti. Ostatní obory, ve kterých lékař pracuje, jsou vedeny jako další. To samé platí pro zubní lékaře i farmaceuty. Pro prezentaci údajů o počtu fyzických osob, se provádí zpracování Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů dvojím způsobem:

Podle hlavního oboru činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník zařazen vždy pouze jednou, a to podle přiděleného hlavního oboru činnosti, tj. oboru, kde měl daný pracovník nejvyšší úvazek a v případě stejných úvazků obor s vyšší kvalifikací (specializovanou způsobilostí), v ostatních případech obor, který byl uveden jako první.

Podle oborů činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník započten tolikrát, do kolika různých oborů v rámci daného třídění určité tabulky patří (každý obor je

reprezentován vždy jedním políčkem tabulky; např. lékař je zde započten tolikrát, v kolika různých oborech pracuje, nejde tedy o čisté počty fyzických osob). Pokud má lékař více pracovních úvazků v rámci jednoho oboru, počítá se v rámci tohoto oboru jako jedna fyzická osoba.

Příklad: V roce 2009 zajišťovalo obor *vnitřní lékařství* 3 961 lékařů, z toho 3 541 lékařů mělo tento obor jako hlavní obor činnosti. Podobně v oboru *urgentní medicína* pracovalo 752 lékařů, ale hlavní obor činnosti *urgentní medicína* mělo pouze 595 lékařů.

Celkový přehled o počtu lékařů, kteří zajišťují daný obor (z toho v hlavním oboru činnosti) podává tabulka č. 1.1 v příloze této aktuální informace. Totéž platí i pro zubní lékaře (tabulka č. 1.2) a farmaceuty (tabulka č. 1.3).

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti podle hlavního oboru činnosti

Lékaři

Koncem roku 2009 pracovalo v České republice celkem 37 351 lékařů. Ženy-lékařky se na tomto počtu podílely 53,5 % a jejich počet dosáhl 19 987 osob. Počet lékařů se zvýšil o 1,2 % ve srovnání s rokem 2008, tj. o 430 osob (počet lékařů-mužů se zvýšil o 16 osob, počet lékařek o 412). Z celkového počtu lékařů pracujících ve zdravotnictví celkem působilo ve zdravotnických zařízeních ostatních centrálních orgánů 3,2 % lékařů. V roce 2009 v ČR na 10 000 obyvatel připadalo 35,6 lékařů a naopak v přepočtu na 1 lékaře 281 obyvatel.

V pořadí nejpočetněji zastoupených hlavních oborů činnosti nedochází dlouhodobě k výrazným změnám. V oboru všeobecné praktické lékařství (dříve praktické lékařství pro dospělé) pracovalo 5 259 lékařů, v oboru vnitřní lékařství (dříve interní lékařství) 3 541 lékařů, v oboru chirurgie 2 477 lékařů, v oboru gynekologie a porodnictví 2 429 lékařů. Lékaři-muži si výraznou převahu zachovávají v chirurgických oborech a urologii, naopak ženy-lékařky výrazně převažují v oborech praktické lékařství pro děti a dorost a v dermatovenerologii.

Průměrný věk lékařů činil u mužů 47,9 let, u žen 46,9 let a v úhrnu za muže a ženy 47,3 let. V posledních letech se průměrný věk lékařů každoročně zvyšuje. Například u lékařů s hlavním oborem činnosti všeobecné praktické lékařství činil u mužů 54,0 let, u žen 52,8 let a za obě pohlaví celkem 53,3 let. U lékařů s hlavním oborem činnosti praktické lékařství pro děti a dorost dosáhl průměrný věk v roce 2009 u mužů, u žen i celkem za obě pohlaví 54,2 let. Na celkovém počtu lékařů se lékaři ve věku 60 let a více podíleli 17,3 %, lékaři ve věku 50 až 59 let 29,1 %.

Průměrný věk lékařů (za vybrané nejčetnější hlavní obory činnosti) je uveden v příloze v tabulce č. 4.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí lékařů ke konci roku 2009 činil 35 943. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 23 051 lékařů, tj. 62 % lékařů, specializaci v jiném oboru 6 174 lékařů. V roce 2009 mělo vydaný specializační index 4 226 lékařů a 3 900 lékařů bylo bez specializace.

Zubní lékaři

Koncem roku 2009 pracovalo v České republice 7 092 zubních lékařů. Proti předchozímu roku došlo k nárůstu o 118 zubních lékařů, což představuje přírůstek pouze 1,7 %. Z celkového počtu zubních lékařů bylo 2 426 mužů a 4 666 žen. Zubní lékařky tak tvořily v roce 2009 přibližně 2/3 všech zubních lékařů. V oboru zubní lékařství působilo 95,8 % „aktivních“ zubních lékařů. Na 10 000 obyvatel připadalo necelých 7 zubních lékařů a naopak na 1 zubního lékaře 1 482 obyvatel. V roce 2009 činil průměrný věk zubních lékařů stejně jako v roce 2008 u mužů 49,8 let, u žen 50,5 let, v úhrnu pak

50,3 let. Nejpočetnější jsou věkové skupiny 50–54 a 55–59 let, podíl za tyto dvě skupiny koncem roku 2009 představoval 44 %. Podíl zubních lékařů ve věku 60 a více let byl 20 %. Věková pyramida je u zubních lékařů nejnepříznivější - viz graf.

Ke konci sledovaného roku činil celkový počet dosažených odborných a specializovaných způsobilostí zubních lékařů 7 548. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo 7 000 zubních lékařů, tj. 98,7 %, specializaci v jiném oboru 92 zubních lékařů.

Farmaceuti

Počet farmaceutů koncem roku 2009 dosáhl 5 915 osob. Mužů bylo 1 079 a žen 4 836, tj. ženy představovaly 82 % všech farmaceutů. Průměrný věk farmaceutů v roce 2009 dosáhl v úhrnu 42,2 let - u mužů 42,8 let a u žen 42,1 let. V oboru veřejné lékárenství (dříve lékárenství) pracovalo 96 % farmaceutů.

Ke konci roku 2009 činil celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí farmaceutů 4 621. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 3 966 farmaceutů, tj. 67 %, specializaci v jiném oboru 343 farmaceutů. Specializační index vydaný v roce 2009 mělo 569 farmaceutů a 1 037 farmaceutů bylo bez specializace.

Zpracovala: Ing. Eliška Mašková

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2009

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
vnitřní lékařství	3 961	1 698	1 843	3 541
kardiologie	819	483	249	732
revmatologie	184	55	110	165
diabetologie	357	83	214	297
gastroenterologie	391	185	163	348
endokrinologie	162	41	95	136
klinická farmakologie	28	16	11	27
geriatrie	496	173	256	429
infekční lékařství	237	83	140	223
alergologie a klinická imunologie	460	114	297	411
pneumologie a ftizeologie	649	254	368	622
neurologie	1 492	566	872	1 438
psychiatrie	1 465	546	894	1 440
sexuologie	26	14	7	21
pracovní lékařství	125	32	81	113
dětské lékařství	1 214	324	781	1 105
gynekologie a porodnictví	2 482	1 372	1 057	2 429
neonatologie	166	51	109	160
chirurgie	2 625	2 103	374	2 477
neurochirurgie	197	170	25	195
plastická chirurgie	177	118	42	160
kardiochirurgie	177	148	21	169
traumatologie	176	156	8	164
anesteziologie a resuscitace	1 923	951	869	1 820
ortopedie	1 122	984	92	1 076
urologie	630	531	94	625
otorinolaryngologie	991	463	514	977
audiologie a foniatrie	47	13	28	41
oftalmologie	1 242	321	913	1 234
dermatovenerologie	873	136	726	862
klinická onkologie	293	123	144	267
radiační onkologie	293	112	163	275
dorostové lékařství	11	1	7	8
tělovýchovné lékařství	64	22	15	37
lékařská genetika	113	28	73	101
posudkové lékařství	423	137	267	404
všeobecné praktické lékařství	5 370	2 029	3 230	5 259
praktické lékařství pro děti a dorost	2 174	275	1 832	2 107
nefrologie	189	82	81	163
klinická biochemie	293	101	145	246
hematologie a transfúzní lékařství	524	165	322	487

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2009

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
radiologie a zobrazovací metody	1 423	609	776	1 385
ortopedická protetika	20	14	1	15
cévní chirurgie	55	37	8	45
rehabilitační a fyzikální medicína	1 078	400	596	996
nukleární medicína	144	73	66	139
patologická anatomie	408	193	200	393
soudní lékařství	80	58	22	80
hygiena a epidemiologie	53	23	29	52
hygiena obecná a komunální	54	15	31	46
hygiena výživy a předmětů běžného užívání	3	1	2	3
hygiena dětí a dorostu	1	-	1	1
epidemiologie	35	16	17	33
lékařská mikrobiologie	278	72	199	271
popáleninová medicína	49	20	22	42
funkční diagnostika	32	9	13	22
urgentní medicína	752	394	201	595
ostatní	618	171	271	442
celkem	37 351	17 364	19 987	37 351

1.2. Zubní lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2009

Obor činnosti	Počet zubních lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet zubních lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
zubní lékařství	6 837	2 313	4 481	6 794
ortodoncie	238	66	161	227
orální a maxilofaciální chirurgie	78	44	20	64
ostatní	10	3	4	7
celkem	7 092	2 426	4 666	7 092

1.3. Farmaceuti podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2009

Obor činnosti	Počet farmaceutů pracujících v oboru celkem	z toho počet farmaceutů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
farmaceutická technologie	19	4	15	19
klinická farmacie	20	4	14	18
laboratorní a vyšetřovací metody ve zdravotnictví	33	10	21	31
nemocniční lékárenství	173	35	134	169
radiofarmaka	12	6	5	11
veřejné lékárenství	5 669	1 017	4 645	5 662
ostatní	9	3	2	5
celkem	5 915	1 079	4 836	5 915

2. Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti k 31. 12. 2008 a 2009

(hlavní obor činnosti)

Ukazatel	Muži		Ženy		Celkem	
	k 31. 12.					
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
lékaři	17 346	17 364	19 575	19 987	36 921	37 351
zubní lékaři	2 378	2 426	4 596	4 666	6 974	7 092
farmaceuti	1 085	1 079	4 776	4 836	5 861	5 915

3. Průměrný věk lékařů, zubních lékařů a farmaceutů v roce 2009

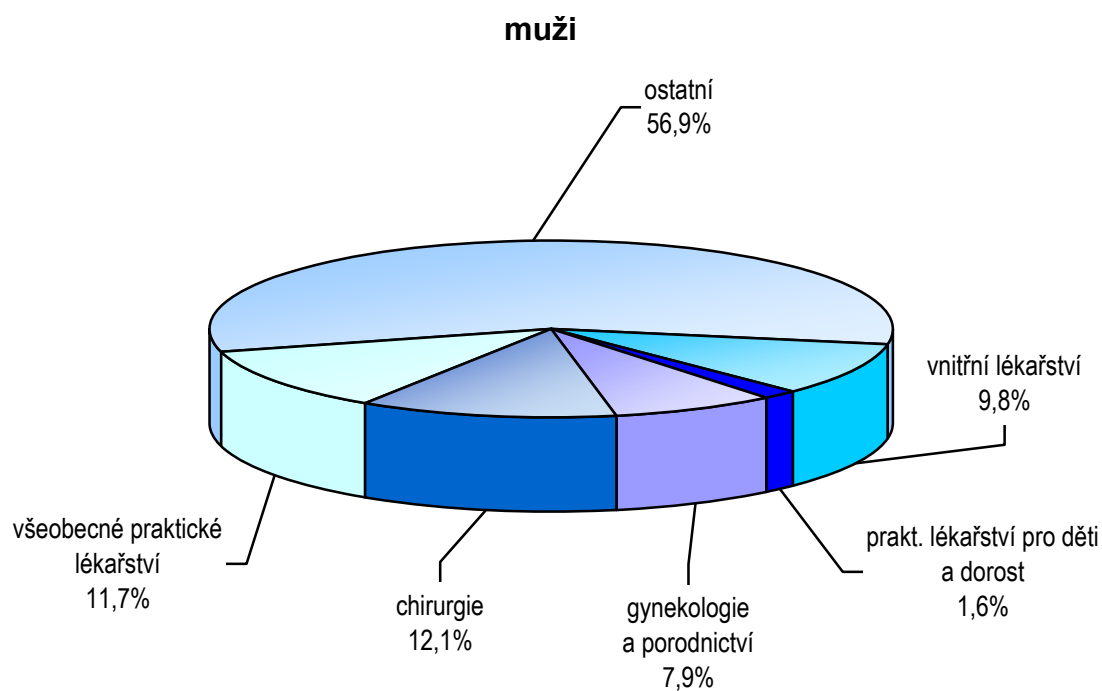
(hlavní obor činnosti)

Ukazatel	Muži	Ženy	Celkem
lékaři	47,9	46,9	47,3
zubní lékaři	49,8	50,5	50,3
lékaři + zubní lékaři	48,1	47,6	47,8
farmaceuti	42,8	42,1	42,2

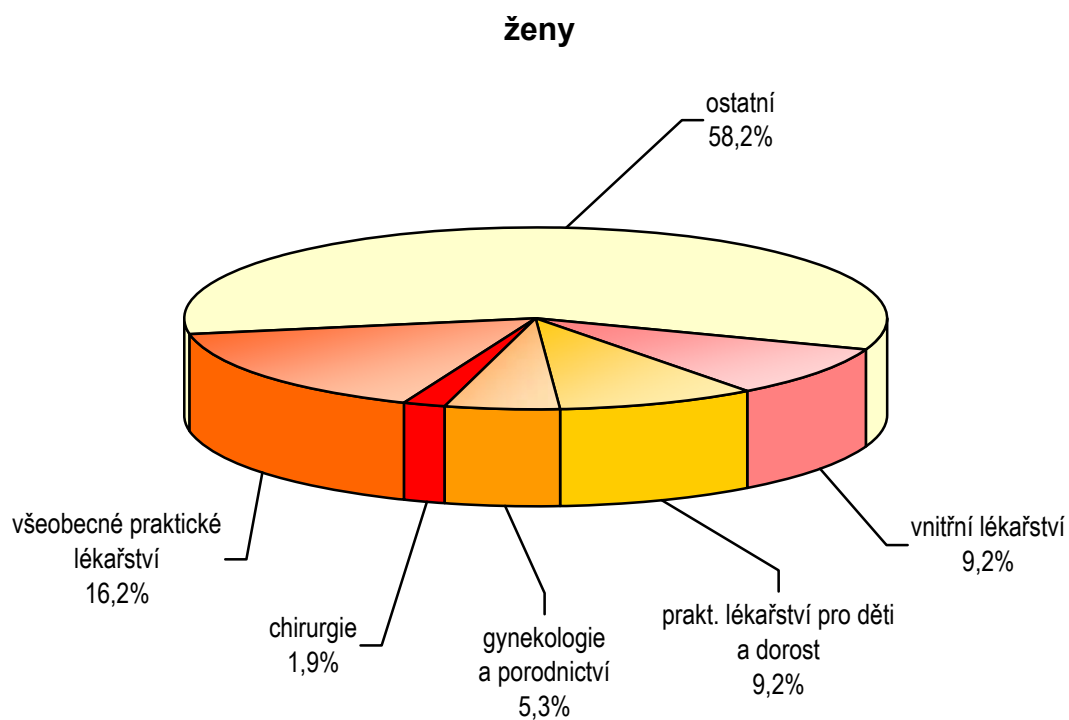
4. Počet lékařů a průměrný věk lékařů podle nejčetnějších hlavních oborů činnosti v roce 2009

Hlavní obor činnosti	Muži		Ženy		Celkem	
	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk
všeobecné praktické lékařství	2 029	54,0	3 230	52,8	5 259	53,3
vnitřní lékařství	1 698	45,9	1 843	41,3	3 541	43,5
chirurgie	2 103	47,0	374	43,3	2 477	46,4
gynekol. a porodnict.	1 372	49,7	1 057	44,4	2 429	47,4
praktické lékařství pro děti a dorost	275	54,2	1 832	54,2	2 107	54,2
anesteziologie a resuscitace	951	40,9	869	40,0	1 820	40,5
neurologie	566	45,8	872	44,8	1 438	45,2
psychiatrie	546	48,1	894	45,3	1 440	46,4
radiologie a zobrazovací metody	609	46,9	776	44,1	1 385	45,3
oftalmologie	321	47,0	913	46,4	1 234	46,6
dětské lékařství	324	45,7	781	40,3	1 105	41,9

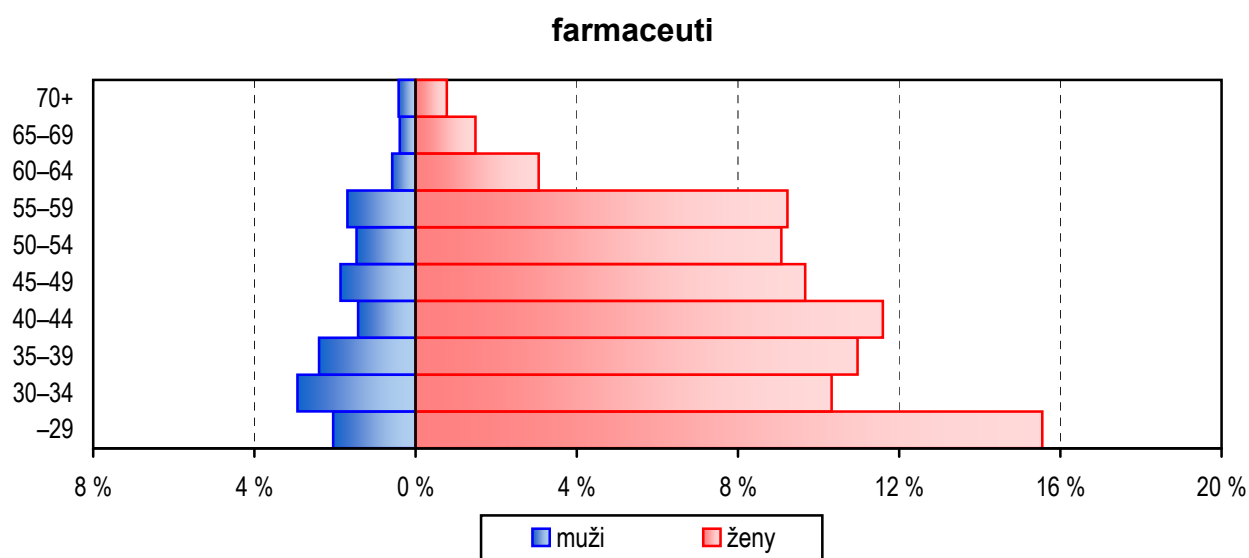
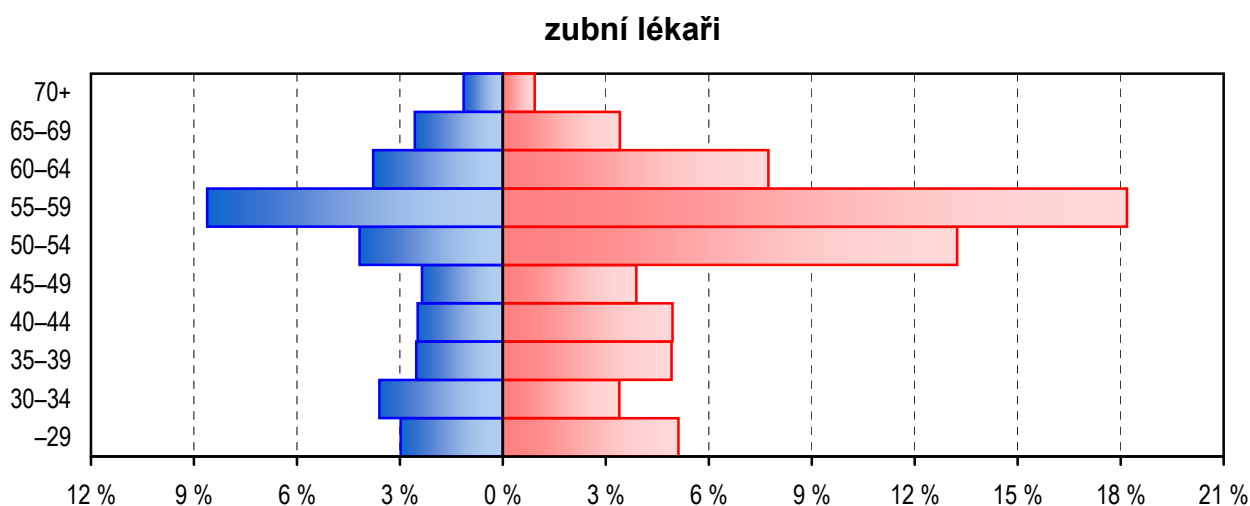
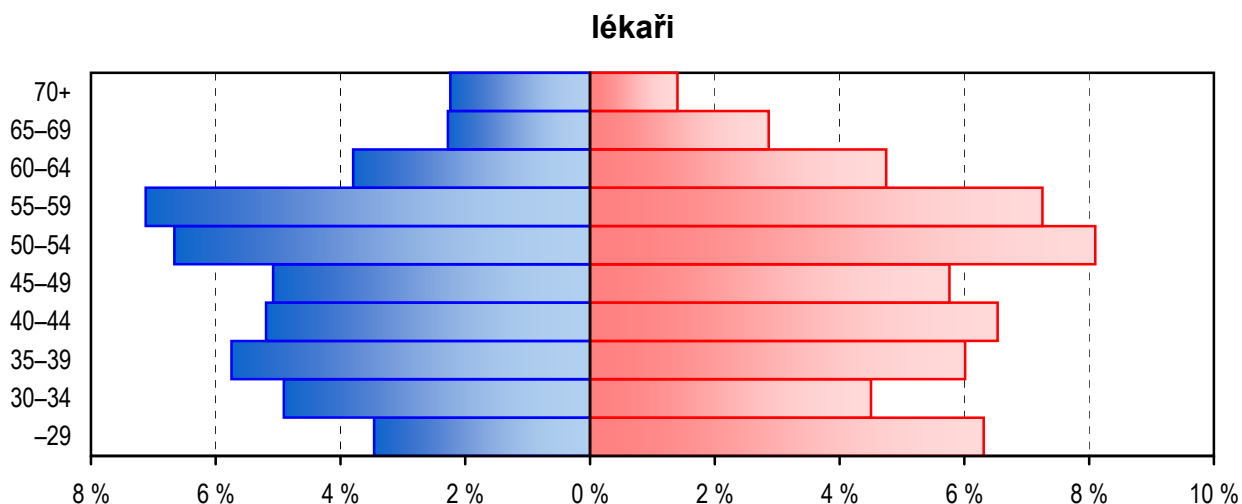
**Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti
k 31. 12. 2009**

**Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti
k 31. 12. 2009**

Věková struktura lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2009

Pozn.: Evidenční počet lékařů (zubních lékařů, farmaceutů) a lékařů (zubních lékařů, farmaceutů) zaměstnavatelé;
 % vyjadřuje podíl daného pohlaví v dané věkové skupině na celkovém počtu lékařů
 (zubních lékařů, farmaceutů)